

Statisztikai forráselemző feladat

Készítette: Kőfalvi Tamás

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával.
Projekt azonosító: EFOP-3.4.3-16-2016-00014

Szeged, 2020

Statisztikai forráselemző feladat

Az alábbi források és egyéni ismeretei alapján mutassa be Magyarország gazdaságának újjáéledését a 18. században!

Válaszában térjen ki a kedvező változások okainak és következményeinek bemutatására is!

Ügyeljen a szakszerű és értelmes fogalmazásra! Terjedelem 15-20 sor.

Segítségül

Történelmi háttér: a Rákóczi-szabadságharc bukása után a Habsburg felvilágosult abszolutista uralkodók (III. Károly, Mária Terézia, II. József), hogy nagy hatalmi törekvéseik anyagi forrásait előteremtsék, igyekeztek újrarendezni, modernizálni a magyar gazdaságot, főként a különböző mezőgazdasági ágazatokat. Ennek hatása valóban látható az 1720-1780 közötti időszak mezőgazdasági és kereskedelmi mutatóin. A jelentős fejlődés ellenére azonban a század utolsó évtizedeire a magyar mezőgazdaság fejlődése még messze nem érte el lehetőségeinek határát.

Lehetséges elemzési szempontok:

- A termelés változásai mezőgazdasági ágazatonként.
- A egyes ágazatok fejlődésében mutatkozó különbségek.
- A termelés változásai országrészenként.
- Az egyes országrészek eltérő ütemű fejlődésének magyarázata.
- A gabonatermelés növekedése országrészenként.
- A mezőgazdasági fejlődés mértéke a lehetőségekhez képest (a termőre fogott föld nagyságának változása.)
- A külkereskedelem termékösszetétele. Az iparcikkek és a mezőgazdasági termékek viszonya.

A hasznosítható terület és felhasználása 1720 és 1780 között										
Országrészek	Összterület (ezer km ²)	Hasznosítható terület (österület %-ában)	A hasznosítható területből (%-ban)							
			Szántó		Kaszáló		Szőlő		Termőre fogott föld	
			1720	1780	1720	1780	1720	1780	1720	1780
Királyi Magyarország	83,9	80,2	2,6	11,3	0,7	2,6	0,3	0,4	3,6	14,2
Egykori végvárvidék	45,4	82,8	1,7	9,6	0,5	3	0,1	0,5	2,4	13,1
Egykori hódoltság	61,4	81,7	2	12,7	0,4	3,8	0,1	0,5	2,5	17

A gabonatermelés alakulása hektoliterben és százalékos növekedése (1720-1780)			
Országrészek	1720	1780	Növekedés (%)
Királyi Magyarország	1.279.826	3.351.106	161,84
Egykori végvárvidék	566.287	1.235.977	118,27
Hódoltság	808.302	3.039.379	276,02
Együtt	2.654.085	7.626.462	187,32

A külkereskedelem fontosabb árucikkei a 18. század közepén			
Behozatal az összforgalom %-ában		Kivitel az összforgalom %-ában	
Textília	39	Ökör	38
Szatócsáru	18	Bor	16
Ökör	17	Gabona	13
Vas és vasáru	9	Gyapjú	3
Fűszer	5	Sertés	3
Bőr	4	Juh	2
Selyem	3	Hús	2
Fa és fáru	2	Bőr	2